Міністерство освіти і науки України
Міжрегіональна Академія управління персоналом
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП", (м. Кременчук)
Університет економіки (м. Бидгощ, Польща)
Ґданська політехніка (Politechnika Gdańska) (Ґданськ, Польща)
Вища школа внутрішньої безпеки (м. Лодзь, Польща)
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
Криворізький національний університет

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Матеріали конференції

22 лютого 2024 р.

Кременчук
2024

УДК 332.1(477)(082)
А43

Організаційний комітет конференції:

Михайло Гончаренко (голова), д-р екон. наук, доц., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Вадим Татарінов (заступник голови), канд. екон. наук, директор Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Сергій Храпатий, д-р фіз.-мат. наук, проф., віцепрезидент МАУП (м. Київ)
Ірина Капеліста, канд. наук з держ. упр., директор Центру організації наукової роботи та інновацій в освітньому процесі МАУП (м. Київ)
Izabela Balynska, Dr., Professor, Vice-Rector for Didactics, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Iryna Klimkova, Dr., Professor, Vice-Rector for Foreign Studies and International Cooperation, University of Internal Security (WSBW) of Łódź
Marzena Sobczak-Michałowska, Dr., Professor, Vice-Rector for International Relations, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Svitlana Kashuba, Dr, Professor, Director of the European Institute, University of Economy (WSG) of Bydgoszcz
Цезар Марконетті, проф. статистики, Університет Буенос-Айреса (м. Буенос-Айрес, Аргентина)
Ольга Маслак, д-р екон. наук, проф., КрНУ ім. Михайла Остроградського (м. Кременчук)
Юлія Заволока, канд. екон. наук, доц., заступник директора із забезпечення якості освітнього процесу та наукової діяльності, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Аліна Єфременко, канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Юлія Малашенко, канд. екон. наук, доц. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Валентин Гноєвий, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економічного проєктування та маркетингу Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Лариса Олексієнко, канд. пед. наук, завідувач кафедри соціальної роботи та мовної підготовки Придніпровського інституту МАУП (м. Кременчук)
Євген Афанасьєв, д-р екон. наук, проф., проф. кафедри менеджменту і адміністрування Криворізького національного університету (м. Кривий Ріг)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

А43 **Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів:** матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Кременчук, Придніпровський інститут МАУП, 22 лютого 2024 р.) / за заг. ред. В. В. Татарінова. 2024. 423 с. : іл. Бібліогр. у кінці ст.

До збірника включено тези доповідей учасників, які досліджують актуальні проблеми економічного, соціально-культурного, інвестиційного та інноваційного розвитку економіки регіону.

УДК 332.1(477)(082)

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2024

В. О. ОСАУЛЕНКО, В. Г. МАКАРЕНКО
Проблеми підвищення ефективності адаптації працівників на підприємстві 266

В. М. ОСТАПЕНКО
Виклики взаємодії стейкхолдерів освіти, науки та бізнесу в інноваційній економіці в умовах воєнного стану 268

К. В. ПАСТУХ
Публічне управління та адміністрування: виклики та стратегічні рішення .. 270

Д. І. ПИЛИПЕНКО
Особливості соціальної роботи з учасниками бойових дій 273

М. Е. ПОВЕЩЕНКО
Основні функції управління витратами в конкурентному середовищі 275

А. А. ПОНКРАТОВА
Проблеми та перспективи сучасного перекладу художньої прози: аналіз викликів у передачі нових літературних тенденцій 277

Л. А. ПОРКІНА
Перекладачі сучасної України 278

З. В. ПРИЙМЕНКО
Маніпулятивні впливи засобів масової інформації та способи протидії 281

В. М. ПРИЛИПКО
Європейський та вітчизняний досвід гуманітарно-правової підготовки майбутніх інженерів..... 282

С. О. ПУСТОВІТ
Управління власним капіталом підприємства як основа його стратегічного розвитку 285

Д. О. ПУШКАР, А. Г. ЄФРЕМЕНКО
Інноваційні технології соціальної роботи з особами похилого віку та інвалідами 287

В. С. РЯБИЧ
Особливості гендерної лінгвістики 288

Ж. А. САББАГ
Орагізаційно-правовий аспект виборчих процесів в Україні 290

В. В. САВЕНКО
Розвиток державно-приватного партнерства на регіональному рівні 292

М. О. САЙКО, О. Ф. КРИШАН
Державне казначейство України та зарубіжних країн: порівняльний аспект 294

І. С. СЕРБИНЮК, О. І. БОГДАН
Управління діловою кар'єрою робітника на підприємстві 296

М. В. СІДНЕНКО
Інноваційний розвиток економіки України в сучасних умовах 298

В. В. СІОРА, А. С. КИРИЛОВА
Мовний бар'єр у діловому спілкуванні та бізнесі 300

ідеями та надання зворотного зв'язку. Це дозволяє перекладачам отримувати сприйняття своєї роботи та вдосконалювати її, враховуючи реакцію аудиторії.

Найбільш важливим є збереження етичних стандартів у сфері перекладу. Взаємоповага до авторських прав, визнання та винагорода для перекладачів є ключовими аспектами. Це важливо в умовах, коли доступ до текстів стає легшим, і якість перекладу залишається визначальним чинником [2].

Отже, проблеми та перспективи сучасного перекладу художньої прози формують новий ландшафт у світі літературного взаємодії. Вимагається глибоке розуміння мови та культур авторів, висока творчість та готовність до викликів сучасності. Перед перекладачами стоїть завдання зберегти не лише смисл, але й естетичну цінність та дух оригіналу в умовах постійної зміни технологій та культурного оточення.

Джерела

1. *Клебан Ю.* Письменник здорової людини: Умберто Еко. Читомо : вебсайт. URL: https://archive.chytomo.com/digest/pismennik-zdorovoii-lyudini-umberto-eko (дата звернення: 03.02.2024).
2. *Скубашевська О. С.* Етика перекладу в інформаційному суспільстві : постановка питання. *Філософські науки*. 2011. № 48. С. 477–483.
3. *Clark R. P.* The Art of X-Ray Reading. America : Little, Brown Book Group, 2017. 584 p.
4. *Cuéllar S. B.* Gregory Rabassa's Views on Translation. Colombia. *Forma y Función*. 2011. 24 (1). P. 107–129.

Науковий керівник:
Л. В. Комар, старший викладач

Л. А. ПОРКІНА
Придніпровський інститут ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

ПЕРЕКЛАДАЧІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Загальновідомо: при початку майже всіх нових європейських літератур стоїть переклад. Найперше — переклад рідною мовою Святого Письма, згодом — переклад (прозорий переказ, травестія) головних сюжетів античної літератури [1]. Українська література — не виняток.

Сучасне українське перекладознавство сьогодні стає все більш актуальним, адже сфери зарубіжних літератури та кіно практично кожен день випускають новий продукт, який український перекладач бажає відкрити для вітчизняної аудиторії якомога швидше та точніше. Сучасна освічена молодь

уже давно має змогу дивитися та читати в оригіналі, проте якщо цей фільм або твір ще не перекладені українською мовою, для них самостійний переклад продукції для ширшої аудиторії може стати цікавим завданням-викликом. Проте не є рідкістю, коли молодий перекладач не орієнтується на своїх попередників або сучасників та не цікавиться їхніми здобутками, адже він про них просто не знає [2].

Розпочнемо плеяду сучасних українських митців перекладу із Дмитра Чистяка (1987 р. н.), молодого письменника, літературного критика та перекладача із французької мови, який насамперед відомий перекладами бельгійського письменника Моріса Метерлінка. Дмитро Олександрович стажувався у Європейському колегіумі художньої літератури (Бельгія), у Колегіумі перекладачів художньої літератури Лоорен (Швейцарія) та Міжнародному центрі художнього перекладу (Франція); виступав із лекціями та доповідями у багатьох європейських країнах. Дмитро Чистяк відзначений найвищою перекладацькою нагородою Королівства Бельгія — премією міністерства культури Федерації Валлонія-Брюссель (2012) за "високохудожнє відтворення текстів франкомовної бельгійської літератури та внесок у її розвиток за кордоном". Також є лауреатом премії ім. Г. Сковороди (2012) та літературної премії ім. М. Рильського (2013) за переклади творів Маргеріт Юрсенар; а за коментований переклад "Вибраних творів" Ш. Ван Лерберга він відзначений премією ім. П. Куліша Національної спілки письменників України (2014) [2].

Завдяки своїм перекладам він дуже активно популяризує франкомовних авторів в Україні, а українських — за кордоном. Д. Чистяк мав ідею створення Гільдії перекладачів, аби боронити останніх та змушувати видавців гідно оплачувати їхню працю, проте розумів, що для цього потрібна людина, яка б займалася виключно цим, відмовившись від перекладацької роботи. На думку Дмитра Олександровича, кожен переклад — це новий твір, адже перекладач — це письменник, який наново переписує оригінал. Процес перекладу Чистяк називає співтворчістю з автором, "коли входиш у якийсь містичний інтертекстуальний контакт із первісною словесною субстанцією, яка була закладена на початку у цей твір. А після першого містичного сплеску-варіанту шліфуєш, оперуючи знаннями з мовознавства, літературознавства, перекладознавства, культурології, антропології".

Не можемо оминути увагою блискучу постать Роксоляни Петрівни Зорівчак (1934–2018), англіста-фразеолога, перекладознавця, дослідниці теоретичних проблем перекладу та специфіки входження української літератури до англомовного світу і англомовних літератур до української літератури, засновниці англомовної Шевченкіани як окремої дослідчої галузі, доктора філологічних наук, академіка, відмінника освіти України, яка розробляла концепцію вишколу перекладачів та методику викладання перекладознавчих дисциплін. Тривалий час Р. Зорівчак працювала над розвитком нової галузі перекладознавства — Кочурознавства. Саме їй належить ініціатива створення серій перекладознавчих бібліографій Наукової бібліотеки Львівського університету, яку відкриває покажчик "Григорій Кочур", де пані Роксоля-

на — науковий редактор та автор передмови. Це була перша персональна бібліографія перекладача і перекладознавця в Україні. Науковий здобуток Роксоляни Петрівни — близько 1200 праць. Виступала проти західної концепції, що сучасний глобалізований світ заслуговує лише одну мову — англійську [2].

Роксоляна Петрівна багато зробила для сприяння співпраці вітчизняних філологів з англомовними дослідниками, читаючи лекції з перекладознавства і фразеології в Лондонському та Іллінойському університетах.

Максим Віталійович Стріха (1961 р. н.) — чудовий приклад, що талановита людина талановита в усьому, адже це не тільки доктор фізико-математичних наук, але й письменник, літературознавець та перекладач художньої літератури, перекладом якої пан Максим захоплюється з початку 1980-х років. У перекладах М. Стріхи виходили поетичні та прозові твори Данте, Вордсворта, Колріджа, По, Свінберна, Вітмена, Дікінсон, Стівенсона, Кіплінга, Т. С. Еліота, Ередіа, Мараї, Мілоша, Хадановіча та інших класичних і сучасних авторів. У перекладознавстві М. Стріха сформулював та обґрунтував концепцію націєтворчої функції українського художнього перекладу. Пан Максим отримав премію Кабміну України ім. Рильського (2015) за переклад з італійської поеми Данте "Божественна комедія. Пекло" [2].

Студентові як майбутньому перекладачеві та знавцю своєї справи варто безупинно відкривати для себе нові імена українських перекладачів як наставників у цій сфері, адже вони, маючи безцінний досвід роботи, часто готові ним поділитися з молодим поколінням, щоб останнє не тільки перейняло здобутки, але й було готове до помилок та труднощів, з якими може зіштовхнутися будь-який спеціаліст.

Кожний переклад, особливо художній, — це унікальне бачення реалій іншої культури перекладачем, і вважаємо вкрай доцільним, щоб перекладачі-початківці знали як можна більше колег по цеху та не боялися з ними контактувати або про них читати, щоб дізнаватися про практичні труднощі, які можуть з'явитися у такій нелегкій та тривалій справі — перекладі [2].

Джерела

1. *Стріха Максим.* Український художній переклад: між літературою і націєтворенням : (до постановки питання). *Дух і літера*. 2002. № 11–12. С. 196–204.
2. *Чернова Ю. В.* Сучасні українські перекладачі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. 2021. № 47. Т. 3. С. 185–189.